

آزمون شبیه ساز نیمسال اول درس : علوم و فنون ادبی	ساعت شروع :	تاریخ امتحان :	مدت امتحان :
نام و نام خانوادگی :	رشته : انسانی	پایه ی دوازدهم دوره ی متوسطه	تعداد صفحات : ۳ صفحه
آزمون شبیه ساز + پاسخنامه	جهت دریافت ۷ روز مشاوره و برنامه ریزی رایگان پادینو با شماره 02166906790 تماس بگیرید		
ردیف	سوالات		
	نمره		

علوم و فنون ادبی

۱ شعر زیر سرودهٔ "فرخی یزدی" است، با بررسی ابیات به سؤالات خواسته شده پاسخ دهید.

"آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی
دست خود ز جان شستم از برای آزادی
تا مگر به دست آرم دامن وصالش را
می‌دوم به پای سر در قفای آزادی
در محیط طوفان‌زا ماهرانه در جنگ است
ناخدای استبداد با خدای آزادی
دامن محبت را گر کنی ز خون رنگین
می‌توان تو را گفتن، پیشوای آزادی"

الف) سراینده از شاعران شاخص کدام دوره می‌باشد؟ و از کدام شاعران گذشته تأثیر پذیرفته است؟ (ذکر یک شاعر کافی است)

ب) ویژگی بارز فکری شاعر را در این سروده بنویسید.

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی دی ۱۴۰۱

۲ کدامیک از بیت‌های زیر، دو "برش آوایی" دارد؟

الف) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست
طیب جان خرابم کسی وّرای تو نیست
ب) ای سرو بلندقامت دوست
وهوه که شمایلِت چه نیکوست!

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی شهریور ۱۴۰۱

۳ پایه‌های آوایی و نشانه‌های هجایی بیت زیر را مشخص کنید.

"سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز
ور روی بگردانی در دامت آویزد"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی شهریور ۱۳۹۸

۴ برای بیت: "از کردهٔ خویشتن پشیمانم
جز توبه ره دگر نمی‌دانم" کدامیک از وزن‌ها، نادرست است؟

الف) مفعول مفاعیلن مفاعیلن
ب) مستفعل فاعلات مستفعل
ج) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع
د) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی شهریور ۱۴۰۰

پس از تقطیع هجایی ابیات زیر، هجاهای معادل در دو مصراع یک بیت را مقایسه کنید و اگر اختلافی هست نوع اختیار شاعری را تعیین کنید.

کتاب درسی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی

الف

راستی آموز بسی جوفروش
(پروین اعتصامی)

هست در این شهر که گندم نماست

ب

نبینی باغبان چون گل بکارد
(فخرالدین اسعد گرگانی)

چه مایه غم خورد تا گل برآرد

پ

غمش در نهان خانه دل نشیند
(طیب اصفهانی)

به نازی که لیلی به محمل نشیند

ت

گر از این منزل ویران به سوی خانه روم
(حافظ)

دگر آنجا که روم عاقل و فرزانه روم

در بیت‌های زیر، هریک از قسمت‌های مشخص‌شده، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است؟

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی شهریور ۱۳۹۸

الف

بگویم تا بداند دشمن دو دوست که من مستی و مستوری ندانم

ب

حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توأم، آزادم

۷

باتوجه به شعر زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.

- ۱- چون گشت زمین ز جور گردون   سرد و سیه و خموش و آوند
- ۲- بنواخت ز خشم بر فلک مشت   آن مشت تویی تو ای دماوند
- ۳- تا درد و ورم فرونشیند   کافور بر آن ضماذ کردند
- ۴- شو منفجر ای دل زمانه   وان آتش خود نهفته میسند

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی دی ۱۳۹۸

الف

دو مورد از ویژگی زبانی سروده بالا را بیابید و بنویسید.

ب

شعر بالا از "محمدتقی بهار" است، "سطح فکری" آن را بررسی کنید. "دو مورد"

آزمون شبیه ساز نیمسال اول درس : علوم و فنون ادبی	ساعت شروع :	تاریخ امتحان :	مدت امتحان :
نام و نام خانوادگی :	رشته : انسانی	پایه ی دوازدهم دوره ی متوسطه	تعداد صفحات : ۳ صفحه
آزمون شبیه ساز + پاسخنامه	جهت دریافت ۷ روز مشاوره و برنامه ریزی رایگان پادینو با شماره 02166906790 تماس بگیرید		
ردیف	پاسخنامه		
	نمره		

علوم و فنون ادبی

۱ الف) دوره بیداری - مسعود سعد یا سعدی
ب) ویژگی آزادی خواهی و وطن دوستی

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی دی ۱۴۰۱

۲ گزینه ب یا "ای سرو بلندقامت دوست"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی شهریور ۱۴۰۱

پایه های آوایی	سَع دِی نَ	ظَر زِ رو یَت	کُو تَه نَ	کُ نَد هَر گِز
	وَر رو یِ	بِ گَر دَا نِی	دَر دَا مَ	نَ تَا وی رَد
نشانه های هجایی	U - -	- - - U	U - -	- - - U

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی شهریور ۱۳۹۸

۴ "ج" یا "مفتعلن فاعلات مفتعلن فع"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی شهریور ۱۴۰۰

کتاب درسی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی

را س ت یا	م و ز ب سی	ج و فُ روش
ه س ت دَ رین	ش ه ر کِ گن	دُم نِ ماست
- U U -	- U U -	- U -
مفتعلن	مفتعلن	فاعلن

- اختیار زبانی کوتاه تلفظ کردن مصوّت بلند "ی" در هجای سوم مصراع اول
- اختیار زبانی حذف همزه در هجای چهارم مصراع اول و دوم

نَ بی نی با	غَ بان چُن گل	بِ کا رد
چَ ما ی غم	خُ رد تا گل	بَ را رد
— — — U	— — — U	— — U
مفاعیلن	مفاعیلن	فعولن

- اختیار زبانی بلند تلفّظ کردن مصوّت کوتاه پایان کلمه در هجای سوم مصراع دوم
- اختیار زبانی حذف همزه در هجای دهم مصراع دوم

غَ مش در	نَ هان خا	نِ ی دل	نِ شی ند
بِ نا زی	کِ لی لی	بِ مح مل	نِ شی ند
— — U	— — U	— — U	— — U
فعولن	فعولن	فعولن	فعولن

- اختیار زبانی بلند تلفّظ کردن مصوّت کوتاه (کسرۀ اضافه) در هجای هشتم مصراع اول

گَ رَ زین من	زِ لَ وی ران	بِ سو ی خا	نِ رَ وم
دِ گَ ران جا	کِ رَ وم عا	قِ لُ فر زا	نِ رَ وم
— — UU	— — UU	— — UU	— UU
فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلن

- اختیار زبانی حذف همزه در هجاهای دوم و سوم مصراع اول و هجای سوم مصراع دوم
- اختیار زبانی کوتاه تلفّظ کردن مصوّت بلند "و" پایان کلمه در هجای دهم مصراع اول
- اختیار زبانی بلند تلفّظ کردن مصوّت کوتاه (کسرۀ اضافه) در هجای یازدهم مصراع اول

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی شهریور ۱۳۹۸

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم علوم و فنون ادبی دی ۱۳۹۸

در بیت‌ها، جمله‌ها به شکل مرکب است، بین واژه‌ها روابط معنایی تناسب: سرد و سیاه و خاموش؛ منفجر و آتش؛ درد و ورم و ضمد؛ تکرار: مشت و تو. آوردن واژه‌های کهنه ضمد و آوند. ساده بودن زبان شعر، ساختمان بیشتر واژه‌ها ساده است. بیشتر واژه‌ها فارسی‌اند به جز یکی دو مورد عربی. به کار بردن فعل پیشوندی فرونشیند. به کار بردن بنواخت به جای زد.

نوع ادبی شعر ادبیات پایداری و مقاومت است. دماوند نماد آزادی‌خواهان و آگاهان خاموش جامعه؛ درون‌مایه: دعوت به قیام و مبارزه در برابر بیداد و ستم پادشاه وقت محمدعلی شاه قاجار؛ شعر جنبه ملی و میهنی دارد و در مورد مسائل روز جامعه طرح مسائل سیاسی - اجتماعی با زبان حماسی در سبک خراسانی سروده شده است؛ شعر در خدمت آزادی و وطن‌خواهی و مخالفت با دولت وقت و برای برانگیختن احساسات ملی و وطنی مردم برای دعوت به قیام

